Tegenstem zijn, alle tegenstemmen horen (1)

Lezing

Toen de dag van het Pinksterfeest aanbrak waren ze allen bij elkaar. Plotseling klonk er uit de hemel een geluid als van een hevige windvlaag, dat het huis waar ze zich bevonden geheel vulde. Er verschenen aan hen een soort vlammen, die zich als vuurtongen verspreidden en zich op ieder van hen neerzetten, en allen werden vervuld van de heilige Geest en begonnen op luide toon te spreken in vreemde talen, zoals hun door de Geest werd ingegeven. In Jeruzalem woonden destijds vrome Joden, die afkomstig waren uit ieder volk op aarde. Toen het geluid weerklonk, dromden ze samen en ze raakten geheel in verwarring doordat iedereen hen in zijn eigen taal hoorde spreken. Ze waren buiten zichzelf van verbazing en zeiden: 'Het zijn toch allemaal Galileeërs die daar spreken? Hoe kan het dan dat wij hen allemaal in onze eigen moedertaal horen? Parten, Meden en Elamieten, inwoners van Mesopotamië, Judea en Kappadocië, mensen uit Pontus en Asia, Frygië en Pamfylië, Egypte en de omgeving van Cyrene in Libië, inwoners van Rome die zich hier gevestigd hebben, en ook mensen uit Kreta en Arabië, zowel Joden als proselieten – wij allen horen hen in onze eigen taal spreken over Gods grote daden.' Verbijsterd en geheel van hun stuk gebracht vroegen ze aan elkaar: 'Wat heeft dit toch te betekenen?' Maar sommigen zeiden spottend: 'Ze zullen wel dronken zijn.'

Hand 2,1-13 (NBV21)

Overweging

Beste vrienden,

Zalige Pinksteren, wat een dag. Kerstmis en Pasen zijn de dagen van Jezus, maar Pinksteren is onze dag, de dag van belofte van onze mogelijke wedergeboorte vanuit die ene wereld waarin we graag leven, onontkoombaar en noodzakelijk, soms leuk, soms droevig, soms gezwind, soms lastig, wedergeboorte naar een ander leven, en overgang van de taal van de wereld naar een christelijke "*tegenstem*". Niet omdat we "tegen" zijn maar omdat we iets nieuws kunnen ontdekken.

Wordt dus wakker allemaal want hoort: "*Plotseling kwam uit de hemel een gedruis alsof een hevige wind opstak en heel het huis waar zij gezeten waren was er vol van."*

Een "*wereldbeving"* heeft plaats. Niet een aardbeving, geen huizen zakken in mekaar, geen doden en gewonden. Wel een zeer lokale "wereldbeving": de leefwereld van de apostelen wordt grondig door mekaar geschud. Zij beleefden drie ongelooflijke, ook onbegrijpelijke jaren. Zij zagen dingen gebeuren die je aan geen redelijke mens kunt vertellen, zij hoorden verhalen die voor het gezond verstand niet te bevatten zijn. En de wereld zoals zij zich die hadden voorgesteld onder leiding van hun idool was in rook opgegaan: zij bleven alleen en bang achter op een zolderkamer in Jeruzalem nadat hun leidsman was terechtgesteld. Dat hij verrezen was en bij herhaling verschenen kon je niet zonder gevaar aan iedereen vertellen en wat moesten ze met de belofte: "*gij zult over enkele dagen gedoopt worden met de Heilige Geest*"?

Zij hadden het niet begrepen, zij waren echte vissers uit een echte wereld. En de "wereld" kan wat geschreven staat in de evangelies niet begrijpen. De taal van het evangelie is vreemd aan deze wereld, ze is wereldvreemd en moet dat zijn. Pinksteren was het moment waarop de apostelen, in de diepte van hun verlaten zijn, de waarheid gingen inzien welke school achter al die verhalen en gebeurtenissen

waarvan zij getuige waren geweest. Het was het moment waarop hun angst wegsmolt als sneeuw voor de zon, het moment waarop zij die andere taal konden gaan spreken, een vurige taal, een taal van de ziel, een "*tegenstem*" die zonder onderscheid door iedereen kon begrepen worden.

Dááraan hebben wij vandaag behoefte: een nieuwe Pinksteren, het herleven van een andere dimensie van het menselijk leven, een dimensie die niet kwetsbaar is door al onze zorgen en behoeften en door de eindigheid van ons aards bestaan.

Laat ons een poging doen tot ontdekking van enkele woorden uit een nieuwe woordenschat van Pinksteren, zelfde woorden, andere betekenis.

Vermijd vooreerst het woord: "*tellen".* De evangelische waarheid heeft niets met cijfers, niets met de wereld die "duurt", niets met waarden uitgedrukt als miljoenen of miljarden. In het licht van "eeuwig leven" bestaat geen duur en de waarde van het evangelie valt niet te becijferen. Wie begint te rekenen is gezien. *"Als u volmaakt wil zijn: ga dan naar huis, verkoop alles wat u bezit, geef het aan de armen, dan zal u een schat in de hemel bezitten. Kom dan en volg Mij*" (Mt 19,21).

"*Volg mij*" Dat brengt mij tot de uitspraak: ***"Ik ben de weg, de waarheid en het leven"*** (Joh.14,6).

"Ik ben de weg": in de wereld betekent "weg" een traject naar een concreet doel, bijvoorbeeld de weg naar Parijs of het traject van studies naar een diploma en werk. In het evangelie spreekt Jezus over zijn heengaan en een plaats voor de apostelen in de hemel en dan vraagt Tomas, steeds realistisch in de wereld: "*Heer wij weten niet waar Gij heengaat: hoe moeten wij dan de weg kennen?*". Waarop het mysterieuze antwoord is: "*Wie mij kent, kent ook de Vader*". Met andere woorden: je moet niet meer zoeken, je bent er al. "Zijn bij de Vader" is de weg, zijn bij de Vader is een zielsgesteldheid, laat ons hopen de rode draad in ons leven.

"Waarheid"*:* Niet waarheid als een correct verslag van gebeurtenissen, een correct wetenschappelijk onderzoek enz. Het evangelie staat haaks op de wereldse waarheid want staat vol verhalen die een fact-check niet doorstaan. Doorheen die verhalen verwoordt ze echter een waarheid die ik "*genade*" wil noemen, een geschenk aan de mens tot heil van het diepste in zijn ziel.

"Leven": het aardse leven is eindig, het evangelische leven is eeuwig. Lees de ontmoeting met de Samaritaanse vrouw aan de waterput. Jezus zegt*:" Iedereen die van dit water drinkt krijgt weer dorst maar wie van het water drinkt dat ik hem zal geven krijgt in eeuwigheid geen dorst meer maar het zal in hem een waterbron worden, opborrelend tot eeuwig leven"*(Joh 4,13-14). En bij Matteüs lezen wij*: "Wat heeft een mens eraan de hele wereld te winnen als dat ten koste gaat van zijn leven? Wat kan hij in ruil geven voor zijn leven?"* (Mt 16,26) . Lees: eeuwig leven.

Verlangen, Hoop en Vreugde*:* Niet het uitzien naar het verwerven van iets waar men reeds lang naar uitkijkt, wat uiteraard niet verboden is en veel plezier kan doen. Het joods- christelijk verlangen spreekt uit psalm 42: "*Gelijk het hert dat reikt naar waar het water stroomt zo in verlangen reikt mijn ziel naar U*". Een toestand, leven **in** Verlangen, leven **in** de Hoop. Hetzelfde in het verhaal over de terugkeer van de verloren zoon: er is feest en plezier maar daar bovenop komt de vreugde als bekroning. De Vader zegt aan de jaloerse broer: "*Uw broer was dood en is terug levend geworden, hij was verloren en werd teruggevonden".* De vreugde heeft een heel andere dimensie dan het uitbundige feest en het plezier die er overigens best mochten zijn.

***Geloof**:* Niet geloven dat iets waar is, wel "geloven in". "*Uw geloof heeft u gered*" zegt Jezus dikwijls na een wonderlijke genezing. Niet het geloof dat er een mirakel heeft plaats gehad maar geloven dat ons leven kan gezegend zijn in de persoon van een goede ander.

***Vrede**:* geen staakt het vuren of vredesverdrag om tegengestelde belangen te verzoenen. Wel "*vrede zij met u*", moge uw ziel in vrede zijn, ondanks uw angsten en zorgen, zoals wij dat hier elke zondag aan mekaar toewensen.

***Liefde**:* Het woord liefde heeft zoveel verschillende betekenissen en ook de affectieve liefde is niet ondubbelzinnig." Liefde" is echter het kernwoord van de Pinksterboodschap: Jezus kondigt Pinksteren aan met de woorden: (Joh 14): *Als gij Mij liefhebt zult ge mijn geboden onderhouden. Dan zal de Vader u een andere Helper geven om voor altijd bij u te blijven, de Geest van de waarheid voor wie de wereld niet ontvankelijk is."*

Samengevat: koester je ziel en verkoop ze nooit, ze is het enige eeuwig waardevolle.

Herinneren jullie zich nog het verhaal van de schitterende moskee en de derwisj die zei tot de sjeik: "Prachtige moskee maar het gebed heeft geen uitwerking"? Waarom niet? "*Er ontbreekt de nachtegaal die erin zingt*". Zo ook zegt Paulus: "*Al spreek ik met de tongen van engelen en mensen: als ik de liefde niet heb, ben ik een galmend bekken of een schelle cimbaal.*"

Moge vandaag de nachtegaal zingen in onze harten, in onze gemeenschappen, in onze kapellen, kerken en kathedralen tot in de St. Pieters in Rome toe.

Jacques Goethals
De Lier, Brugge, 24 mei 2026